

A. D. 1893

CURRENTA XIV.

ENCYKLIKA Ojca Świętego Leona XIII. Do Biskupów węgierskich.

CZCIGODNYM BRACIOM

*Prymasowi, Arcybiskupom, Biskupom, i innym Ordynaryuszom węgierskim
ze Stolicą Apostolską w pokoju i łączności zostającym*

Leon XIII Papież

Pozdrowienie i Apostolskie błogosławieństwo przesyła!

Za onę synowską miłość i przywiązanie, jakie naród węgierski niezachwianie okazywał tej tu Apostolskiej Stolicy, odwzajemniali się mu obfitą Papieżu Rzymscy życzliwością ojcowską. Stąd też i My niedaliśmy Wam i narodowi Waszemu długo czekać na dowody szczególnej miłości i opieki. Okazaliśmy to osobliwie przy jubileuszu, który przed siedmiu laty obchodzili Węgrzy na pamiątkę jednego z najświetniejszych i najszcześniejszych wypadków w dziejach swej ojczyzny. Wtenczas to bowiem, korzystając ze sposobności, wystosowaliśmy do Was, Czcigodni Bracia, pismo, w którym obok wzmianki o przywiązaniu narodu węgierskiego do wiary ojców, o jego zaletach i zasługach, wskazaliśmy Wam środki, mogące temuż narodowi w dzisiejszych tak wrogich dla chrześcijaństwa czasach zapewnić rozwój i pomyślność. To też i obecnie z tych samych pobudek i w tym samym celu znowu do Was piszemy. Zaiste w obec najświeższych przerażających wypadków uważamy sobie za obowiązek Naszego Apostolskiego urzędu zachęcić Was i Wasze duchowieństwo do niez mordowanej i jednolitej a jak najskrzętniejszej pracy około prowadzenia ludu, Waszej pieczy powierzonego. Lecz nadto jest tam u Was coś innego, co nam sprawia nowy niepokój: mamy tu na myśli wzmagające się z każdym dniem niebezpieczeństwa dla religii. One to bowiem, jak z jednej strony ściągają na siebie Naszą szczególniejszą uwagę i troskliwość, tak z drugiej strony domagają się od Was, Czcigodni Bracia, jak najskuteczniejszego przeciwdziałania; a mamy tę nieplonną nadzieję, że ono w zupełności odpowie Naszym radom i oczekiwaniu.

Co się tyczy obowiązków chrześcian w ogólności, przedewszystkiem wobec dzisiejszych tak gwałtownych i podstępnych napaści na chrześciańskie instytucje, tem jaśniej ukazuje się potrzeba, aby wszyscy poważnie i pilnie rozważyli, jak wiele na tem zależy, aby przy wszelkich zmianach czasów i stosunków religia chrześciańska pozostała w państwie cała i nienaruszoną, a zarazem, jak dalece koniecznie potrzeba zachować w tym względzie zupełną i niezamąconą jedność przekonań. Rozchodzi się tu bowiem o najwyższe i największe dobro, mianowicie o wieczne zbawienie ludzi, jak nie mniej o zachowanie w całości tych instytucyj, które są nieodzownym warunkiem pokoju i dobrobytu społecznego. Takie to było przekonanie onych mężów znakomitych, godnych stałej i wdzięcznej pamięci w potomności, którzy jako najszczytniejszy przykład potęgi duchowej pojawiali się u wszystkich narodów i w każdym prawie wieku, tworząc warownię Domu Bożego, gotowi nietylko całe swe mienie lecz nawet i życie oddać w obronie wiary i kościoła. I pod tym także względem nie brakło Waszym Węgrom w długim szeregu wieków licznych i znakomitych rodzimych przykładów. Wszak już to samo że Węgrzy trwają do dziś dnia szczerze i silnie przy wierze katolickiej, przy onej spuściźnie po swym Królu i Apostole, Stefanie, należy uznać nie tylko za szczególniejszą łaskę Bożą, lecz nadto za objaw męztwa i wytrwałości tego narodu, który snadnie zrozumiał, że sprawa religii jest dla niego sprawą świetności imienia i całości ojczyzny. Toż nie dziw, że na niwie takich przekonań wzrosły najszlachetniejsze i najwspanialsze kwiaty cnot ǳieci bohaterskich, zapomocą których nawet w najkrytyczniejszych chwilach przeciwstawili Węgrzy odpowiednio do ogromu niebezpieczeństw nieustraszone męztwo i wytrwałość. Tymi to cnotami uzbrojeni odpierali nietylko ciągle najazdy Tatarów, lecz i one ustawiczne i okrutne napady Mahometan, godni zaiste onej pomocy, jaką w tych tak groźnych zapasach odbierali od ościennych narodów, od sąsiednich monarchów, przedewszystkiem od Papięzy rzymskich; walczone bowiem nie tylko o wiarę i wolność w obrębie królestwa węgierskiego, lecz także o całość religii katolickiej, i w obronie państw zachodnio-europejskich. To też i te zaburzenia, które w nowszych wiekach poczyniły u ościennych narodów straszliwe zniszczenia, chociaż i na Węgrzech, gwałtownie odczuć się dały i znaczne poczyniły szkody, w ogóle przebyło królestwo węgierskie zwycięzko i w przyszłości równie zwycięzko wytrzyma, byleby tylko religia doznawała tam należytego uznania i byleby każdy z obywateli poznał zakres swych obowiązków i takowe jak najtroskliwiej wypełniał.

Abyśmy jednak przystąpili bliżej do zamierzonego przedmiotu, z niemalą boleścią duszy spostrzegliśmy, że oprócz ustaw państwowych, na któreśmy się już dawniej, jako na „przeciwnie prawom kościoła, ukracające jego swobodę i szkodliwe wyznaniu katolickiemu“, ¹⁾ użalali, wprowadzono w ostatnich latach, częścią drogą konstytucyjną, częścią administracyjną, wiele nowości groźnych nietylko dla kościoła i dla samego katolicyzmu, a wobec istniejącego kierunku, należy się obawiać jeszcze szkodliwszych dla Religii następstw. Już zaś odnośnie do tych spraw które w najświeższym czasie tak namiętnie u Was poruszano, macie obowiązek Czcigodni Bracia, usilnie i jednomyślnie starać się o to, ażeby wszyscy tak duchowni jak i świeccy poznali jak

¹⁾ Encykl. do Bisk. węg. z dnia 22. sierpnia 1886.

najdokładniej, co im wolno, a czego wystrzegać się mają, aby nie przestąpić przykazań prawa naturalnego lub Boskiego. Ponieważ zaś wielu z Was poleciło swemu duchowieństwu parafialnemu wstrzymać się aż do nadejścia wyroków od Stolicy Apostolskiej, o któreście sami prosili, przeto należy Wam teraz, Czcigodni Bracia, surowo upomnieć tychże duchownych, aby sobie uważali za święty obowiązek *nie odstępować ani na włos od wskazówek i przepisów Stolicy Apostolskiej*; czego zaś nie wolno kapłanom, tego oczywiście nie wolno i świeckim. Zresztą dla zatamowania drogi bardzo licznym nieszczęściom, arcyważną jest rzeczą, aby duszpasterze bezustannie przestrzegali lud wierny przed *zawieraniem małżeństw mieszanych*. Oby to wierni dobrze zrozumieli i trwale zapamiętali, że od tego rodzaju małżeństw, które kościół zawsze potępiał, szczególnież dlatego należy się wstrzymywać, iż one, jakośmy to przy innej sposobności wypowiedzieli, ¹⁾ „są okazyą do zakazanego uczestnictwa w rzeczach świętych; że narażają stronę katolicką na niebezpieczeństwo we wierze; że są przeszkodą w dobrem wychowaniu dzieci, i bardzo często prowadzą do obojętności religijnej i indyferentyzmu.

Lecz ojczyściej religii Węgrów grożą, jakieśmy już wspomnieli, jeszcze większe szkody. Wszyscy tamtejsi nieprzyjaciele katolicyzmu nie tają się bynajmniej ze swymi zamiarami a mianowicie: chcieliby oni wszelkimi sposobami doprowadzić do tego, aby kościół i wiarę katolicką coraz bardziej przygnębiać. Stąd też Czcigodni Bracia, usilniej niż kiedykolwiek upominamy Was, nie uchylajcie się od żadnej pracy, którąby można tak wielkie niebezpieczeństwo usunąć od powierzonego Wam ludu i od Waszej Ojczyzny. Oto się przedewszystkiem starajcie i dokażcie tego własnym przykładem i powagą, aby się ogół społeczeństwa chętnie i usilnie zajmował religią, i żeby mężnie występował w jej obronie. Niestety, niezatajamy istotnego stanu rzeczy, często się zdarza, że mężowie katolicycy właśnie wtenczas, kiedyby należało okazać jak największą odwagę i stanowczość w obronie praw kościoła, powodowani jakąś pozorną roztropnością światową, albo się zupełnie na bok usuwają, albo też bardzo nieśmiało i z wielką rezerwą występują. Stąd łatwo pojąć, że takie postępowanie doprowadza do bardzo wielkich niebezpieczeństw, szczególnież kiedy się dotyczy osób, stojących na wysokich stanowiskach, albo mających przeważnie wpływy na opinią publiczną. Nie tylko bowiem niedopełnia się w takim razie ścisłego obowiązku, lecz nadto nastęcza się sposobność do wielkiego nieraz zgorszenia i tamuje się drogę do osiągnięcia i utrzymania tej zgody, dla której wszyscy jednakowo myślą i działają. *Stąd też nie może być nic więcej pożądanego dla nieprzyjaciół katolicyzmu, jak gnuśność lub rozterki w obozie katolickim, one to bowiem szczególnież w razach krytyczniejszych na jaw występują i ośmielają wrogów do coraz zuchwalszych napaści*. Wprawdzie każdemu przedsięwzięciu musi towarzyszyć roztropność i umiarkowanie; wszak i kościół w obronie prawdy nie idzie na oślep; lecz nie masz nic tak sprzecznego z prawdziwą roztropnością jak pozwalanie na bezkarne gnębień religii i narażanie ludu na utratę zbawienia.

Ponieważ zaś do utwierdzenia zgody, jakoteż do obudzenia prawdziwie czynnego życia katolickiego, dziwnie skutecznym środkiem okazały się, z doświadczenia, doroczne wiece katolickie, na których pod przewodnictwem biskupów toczą się obrady nad

¹⁾ Encykl. o małż. chrześc. z r. 1880.

wszelakimi potrzebami świata katolickiego, a szczególnie nad rozwojem pobożnych instytucyj, przeto gorąco pragniemy, aby jak najrychlej przyszło do skutku to, coście w tym względzie o ile Nam wiadomo, już w ostatnich czasach, sami postanowili. Nie wątpimy bowiem, że tego rodzaju zebrania, jakie za naszą inicjatywą odbyły się i w innych krajach, będą wielce przydatne Waszym sprawom. — Nadto widzicie, Czcigodni Bracia, że nieprzyjaciele Kościoła starają się usilnie za pomocą dzienników i książek jak najobficiej rozsiewać między ludem truciznę fałszywych zasad, psuć dobre obyczaje i odciągać społeczeństwo od wykonywania praktyk religijnych. Stąd też Wasze stronnictwo powinno zrozumieć, że już czas, aby i na tem polu coś większego przedsięwziąć, że należy wszelkimi sposobami doprowadzić do tego, iżby pismom przedstawić pisma takie, któreby dorosły do wysokości swego zadania i były w stanie podać odpowiednie lekarstwa na bolejące rany.

Przedewszystkiem zaś życzymy sobie, Czcigodni Bracia, abyście Waszą troskliwość skierowali na wychowanie dzieci i młodzieży. Nie myślimy tu powtarzać tego, cośmy we wzmiankowanym na początku piśmie, do Was wystósowanem wyluszczyli; jednakże nie możemy pominąć tej sposobności, by chociaż po krótkce najważniejsze punkta tej sprawy poruszyć. *Co do szkół ludowych, należy się starać i na to nastawać*, aby proboszczowie i inni duszpasterze jak najtroskliwiej nad niemi ustawicznie czuwali i aby udzielanie religii uważali za pierwszy obowiązek swego powołania. Nie powinni też tego tak szczytnego i ważnego obowiązku *powierzać innym osobom*, lecz osobiście i z wszelką ochotą powinni go spełniać, bo to jest pewnikiem, że od dobrego i pobożnego wychowania młodzieży nie tylko rodzin ale i państwa pomyślność we wielkiej części zależy. I nie myślcie, iżby wszelka troskliwość i zabiegi około szkół mogły być za wielkie.

Byłoby też bardzo korzystnem, gdyby *w każdej diecezyi byli ustanowieni inspektorzy szkolni jeden na całą diecezyą*, a inni na poszczególne dekanaty, z którymi biskupi corocznie odbywali narady nad stanem szkół, a nawet i nad innymi sprawami, dotyczącymi się wiary, obyczajów i duszpasterstwa. Gdyby stosunki miejscowe tego wymagały, iżby potrzeba było otwierać nowe szkoły lub stare rozszerzać, nie wątpimy bynajmniej, że ofiarność Wasza Czcigodni Bracia, i wszystkich wiernych bez różnicy stanów dowiedziona przy tylu sposobnościach, znowu się wspaniale zaznaczy.

Co do tak zwanych *szkół średnich i wyższych*, należy się jak najusiłniej starać, aby dobre ziarno nauki zaszczerpione w umysłach dziecięcych nie gasło haniebnie zniszczone w wieku młodzieńczym. Ile tedy możecie, czy własną mocą czy próbami starajcie się, Czcigodni Bracia, także niebezpieczeństwa usuwać lub przynajmniej zmniejszać, przedewszystkiem starajcie się o to, aby na *posady katechetów powoływano ludzi pełnych wiedzy i pobożności* i aby usunięto te wpływy, które bardzo często udaremniają pracę katechetów.

Zresztą jakkolwiek znane Nam są Wasze usiłowania, skierowane ku temu, aby utrzymać w swych rękach zakłady naukowe ściśle katolickie, które według myśli swych założycieli mają pozostawać pod zwierzchnictwem Kościoła i biskupów, to jednak tem natarczywiej Was upominamy, byście przy każdej sposobności, jak to jest Waszem

prawem i obowiązkiem, wspólnymi siłami nad tem pracowali. Sprzeciwia się bowiem tak słuszności jak i sprawiedliwości, aby to było katolikom wzbronione, co jest dozwo-
lonem wyznawcom innych religij, a przecież i państwu powinno na tem zależeć, aby
tak dobre i mądre zakłady, przez praocjów fundowane, nie ku szkodzie kościoła
i wiary katolickiej, lecz ku opiece i obronie obojga, a stąd i ku dobru publicznemu na
zawsze służyły.

Nareszcie uważamy sobie za obowiązek polecić Wam jak najusilniej to także,
cośmy we wzmiankowanej Encyklice pouczyli *w sprawie kleryków i reszty duchowienstwa*. — Zaiste, skoro już o należyte wychowanie młodzieży w ogóle jak najtro-
skliwiej starać się macie, toż tem więcej powinniście się troszczyć o tych młodzieńców,
co stanowią nadzieję kościoła, aby mianowicie byli godnymi dostojenstwa kapłańskiego
i aby byli odpowiednio do naszych czasów przygotowani do należytego spełniania
swych obowiązków. Ponieważ zaś z tego względu seminarya duchowne słusznie wyglą-
dają od Was szczególniejszej pieczołowitości, przeto zaprowadzajcie w nich z każdym
dniem coraz większe ulepszenia, uposażajcie je we wszystkie potrzebne zasoby tak,
iżby klerycy pod kierownictwem świątłych przełożonych jak najgruntowniej i jak
najlepiej mogli się wyćwiczyć w cnotach kapłańskich i wykształcić we wszelkich
gałęziach wiedzy Boskiej i ludzkiej.

Co się zaś dotyczy obfitej w plony działalności Waszego kleru, to przede-
wszystkiem jest na czasie Czcigodni Bracia, abyście wszyscy jednakowo w udzielaniu
zachęt i napomnień gorliwość i miłość, a w przestrzeganiu karności Kościelnej nale-
żyłą sprężystość okazywali. Z drugiej zaś strony powinno całe duchowienstwo w naj-
zupełniejszym zaufaniu trzymać z biskupami, przyjmować ich przestrogi i rady, a popierać
ich przedsięwzięcia, w sprawowaniu zaś świętych czynności, w pracy około zbawienia
ludzi powinno, podniecane miłością, działać ohotnie i skrzętnie. — Ponieważ zaś
przykład kapłanów wywiera potężny wpływ na otoczenie, niechajże się starają być
dla ludu wiernego żywym obrazem cnoty i umiarkowania. *Niechaj się pilnie wystrze-
gają zbytecznego zajmowania się polityką* i niechaj sobie często przypominają te słowa
św. Pawła: „*żaden, służąc żołniersko Bogu, nie wikle się sprawami świeckimi; aby się
temu podobał, któremu się uda*“¹⁾ Wprawdzie, według świętego Grzegorza W., słuszną
jest rzeczą, aby przy troskach o rzeczy wewnętrzne, nie zapominać i o zewnętrznych,
szczególnie w obronie wiary lub ojczyzny nie godzi się zaniedbywać tych posług,
jakich okoliczności czasu i miejsca wymagają; jednakże potrzeba jak największej
roztropności i oględności, aby duchowni nie przekroczyli właściwej granicy, zajmując
się *więcej sprawami świeckimi niż duchowemi*. To też bardzo dobrze powiada tenże
św. Grzegorz W.: „*Tak więc sprawami świeckimi należy się niekiedy zająć ze współ-
czucia, lecz nigdy nie godzi się gonić za nimi z upodobania, bo one zająwszy umysł
człowieka, swoim własnym ciężarem odciągają go od rzeczy niebieskich do ziemskich*“²⁾
Nadto życzymy sobie, abyście upomnieli proboszczów, by sumiennie czuwali nad ma-
jątkiem swoich kościołów i aby nim jak najtroskliwiej administrowali; jeżeliby zaś

i pod tym względem zakradły się jakie niewłaściwości, natenczas Wy powagą własnego urzędu dokonajcie potrzebnej reformy. Nadto uważamy za rzecz bardzo na czasie będącą, aby się duchowieństwo zajęło troskliwie przywróceniem do pierwotnej świetności istniejących u Was *bractw i stowarzyszeń religijnych*. Chodzi tu bowiem nie tylko o dobro samych bractw, ale także o dobro całej religii, bo pomijając wszystkie inne korzyści, takie bractwa mogą Wam i Waszemu klerowi być wielką pomocą w krzewieniu pośród ludu obyczajności i ducha prawdziwie chrześcijańskiego, jakoteż w utwierdzeniu katolików w tej tak bardzo zbawiennej i tak bardzo przez Was upragnionej jedności w przekonaniach i działaniu.

Wreszcie odnośnie do tego wszystkiego, co się tyczy obrony wiary ojczyściej jakoteż rozwoju instytucyj katolickich i karności kleru, sądzimy, Czcigodni Bracia, że najlepiej i najkorzystniej będzie, jeżeli się od czasu do czasu *będziecie zbierać na wspólne narady i w ten sposób obmyślać i zaprowadzać, co uznacie za konieczne lub bardziej stosowne*.

Spodziewamy się, że wszyscy katolicy węgierscy, przekonawszy się o tak groźnych prądach, nurtujących w ich ojczyźnie, i uznawszy wszystkie Nasze powyższe słowa za dowód Naszej ojcowskiej troskliwości i najszczerzej życzliwości, pokrzepią się na duchu, i jak najsumienniejsz usłuchają Naszych rad i upomnień. Wam zaś, Czcigodni Bracia, jakoteż Duchowieństwu i ludowi wiernemu, walczącym w zwartych szeregach o całość wiary, będzie pomocą Bóg litościwy i usiłowania Wasze uwieńczy pożądanym skutkiem. Nie braknie Wam też w tych świętych i sprawiedliwych zapasach poparcia od Waszego Apostolskiego Króla, którego zasługi około dobra Waszego narodu już od samego początku jego panowania tak dobitnie się zaznaczyły.

Aby się jednak wszystko pomyślnie udało, zanoście i Wy, Czcigodni Bracia, wraz z Nami gorące modły do Boga; wzywajcie przede wszystkim przyczyny Najświętszej Bogarodzicy; błagajcie o pomoc Waszego Apostoła, św. Stefana, aby tam z niebios łaskawie wejrzał na swoje królestwo węgierskie i aby w niem całą i nienaruszoną zachował Boską i jedynie zbawienną wiarę katolicką. — My zaś, jako zakład łask niebieskich i dowód Naszej życzliwości, udzielamy Wam, Czcigodni Bracia, duchowieństwu i całemu ludowi wiernemu z całego serca Apostolskiego błogosławieństwa.

Dan w Rzymie u św. Piotra, dnia 2. września r. 1893, w 16 roku Naszego Pontyfikatu.

LEON XIII. Papież.

Udzielamy WW. Duchowieństwu Encyklikę Ojca św. Leona PP. XIII. wydaną do Episkopatu Węgierskiego, z gorącym poleceniem obznajomienia się z przedmiotami i postulatami, które JEgo Świątobliwość porusza. Podobne bowiem i u nas powstają sprawy, w których WW. Duchowieństwo do postępowania swego znajdzie w tej Encyklice wskazówki, według których działać powinno.

Tarnów 18 Września 1893.

† *Ignacy Biskup.*

Pobożne składki pieniężne w dyecezyi.

A) Na Świętopietrze, w czasie od 24 lutego b. r. (Vide Curr, IV.) Parafie: Okulice 10 zlr. — Ujście solne 10 zlr. 42 ct. — Jazowsko 11 zlr. — Jakubkowice 19 zlr. — Brzesko 5 zlr. — Wojakowa 7 zlr. 82 ct. — Poręba Spytko 6 zlr. — Łączki 10 zlr. — Zbyszyce 8 zlr. 30½ ct. — Łęki dolne 14 zlr. — Dobrków 6 zlr. — Borzęcin 20 zlr. — Czchów 10 zlr. 53 ct.

B) Na restaurację katedry. Kler Miasta Tarnowa za Sierpień i Wrzesień 137 zlr. — X. Dagnan 25 zlr. — Ze sprzedaży Złotych książeczek X. Tylki 46 zlr. — Jan Dziezic i Maryanna Bogacz ze Szczyrzyca 15 zlr. — Banaś 1 zlr. — Towarzystwo assekur. krakowskie za II. kwartał r. b. 138 zlr. 67 ct. — X. Dylski 10 zlr. — p. Ksawery Kołodziejski 5 zlr. — Jastrzębia 15 zlr. — Krzyżanowice 8 zlr. — X. Dańkowski 3 zlr. — X. Rozmus 5 zlr. — X. Lipiński 20 zlr. — Parafianie Siedlisk 6 zlr. — Razem = 434 zlr. 67 ct. — Dnia 15 Lipca br. było w kasie komitetu 6052 zlr. 71 ct. — Razem tedy zebrano do dnia 20 Września br. = **6487 zlr. 38 ct.**

C) Na Missye katolickie. Parafie: Olszówka 6 zlr. 60 ct. — Brzeziny 4 zlr. 23 ct. — Sobolów 3 zlr. 50 ct. — Szynwałd 3 zlr. — Mielec 5 zlr. — Słupiec 5 zlr. 13 ct. — Grybów 10 zlr. — Nowe Rybie 9 zlr. 56 ct. — Szczucin 10 zlr. — Nowy Wiśnicz 6 zlr. — Łapczyca 5 zlr. — Niedźwiedz 6 zlr. — Mikuszowice 23 zlr. — Klaryski w St. Sączu 12 zlr. — Dekanat Radomyski 11 zlr. 50 ct. — Dekanat Tymbarski 14 zlr. — X. Rozmus 5 zlr. — Razem = **141 zlr. 52 ct.**

D) Na koszta kanonizacyi Bł. Kingi. Machowa 2 zlr. — Pogorska Wola 3 zlr. — Zakliczyn 20 zlr. — Paleńnica 2 zlr. 50 ct. — Podole 2 zlr. 50 ct. — Zalasowa 8 zlr. — Rzezawa 6 zlr. — Dekanat Radomyski 15 zlr. 70 ct. — Nowy Wiśnicz 5 zlr. 50 ct. — Jakubkowice 6 zlr. 19 ct. — X. Kocańda 1 zlr. — X. Wiejaczka 3 zlr. — JWna Weronika Prousnigowa z Wadowic 10 zlr. — Razem = **85 zlr. 39 ct.**

E) Na wykupno niewolników w Afryce. Wilczyńska 3 zlr. 50 ct. — Muszyna 2 zlr. 2 ct. — Jazowsko 7 zlr. — Podegrodzie 8 zlr. — X. Kocańda 1 zlr. 20 ct. — Klaryski w St. Sączu 10 zlr. — Dekanat Radomyski 3 zlr. 90 ct. — Razem = **35 zlr. 62 cent.**

F) Na utrzymanie pomników św. w Palestynie. Grybów 20 zlr. — Słupiec 12 zlr. 27 ct. — Łączki 5 zlr. — Ostrowy 3 zlr. 20 ct. — Brzozowa 2 zlr. — Okulice 4 zlr. — Chelm 11 zlr. — Nowe Rybie 4 zlr. — Uszew 4 zlr. 50 ct. — Tarnów 48 zlr. — Dobrków 5 zlr. — Mała 2 zlr. 77 ct. — Szczyrzyce 3 zlr. — Szynwałd 5 zlr. — Porąbka uszeńska 8 zlr. — Łęki dolne 12 zlr. — Szczucin 6 zlr. — Okocim 1 zlr. 12 ct. — Biesiadki 3 zlr. 36 ct. — Złota 50 centów. — Brzesko 1 zlr. — Lipnica murowana 50 centów — Poręba Spytko 56 centów — Jasień 1 zlr. — Rajbrot 79 centów — Gnojnik 2 zlr. — Jakubkowice 4 zlr. — Rzochów 6 zlr. — Podegrodzie 10 zlr. — Brzeziny 8 zlr. — Bochnia 44 zlr. 67 ct. — Pilzno 17 zlr. 50 ct. — Niedźwiedz 15 zlr. 50 ct.

Siemiechów 5 zlr. — Łapczyca 15 zlr. — Wierzchosławice 2 zlr. 77 ct. — Dekanat Radomyski 4 zlr. 90 ct. — Razem = **299 zlr. 91 ct.**

G) Na powodzian w Zakliczynie: Najprzew. Imci X. Biskup Ignacy Łobos 30 zlr. — X. infułat Walczyński 5 zlr. — Parafie: Zbyszyce 2 zlr. 25 ct. — Brzeziny 8 zlr. 10 ct. — Wielogłowy 6 zlr. 01 ct. — Gosprzydowa 6 zlr. — Stary Wiśnicz 12 zlr. 60 ct. — Lubzina 17 zlr. — Dębica 7 zlr. — Brzeźnica ad Bochnia 5 zlr. — Kasina 3 zlr. 62 ct. — Tylmanowa 1 zlr. 31 ct. — Ryglice 22 zlr. — Padew 8 zlr. — Kamionka mała 5 zlr. — Olszyny 5 zlr. — Chronów 7 zlr. 40 ct. — Gwoździec 6 zlr. Mała 5 zlr. 30 ct. — Siedlce 3 zlr. 80 ct. — Krościenko 14 zlr. 46 ct. — Niedźwiedz 8 zlr. 50 ct. — Tarnów 14 zlr. — Szczawnica 10 zlr. 88 ct. — Piwniczna 8 zlr. — Podole 5 zlr. — Stary Sącz 12 zlr. — Jadowniki 10 zlr. — Pstrągowa 10 zlr. — Muszyna 24 zlr. 50 ct. — Porąbka uszew. 10 zlr. — Wielopole 8 zlr. 57 ct. — Pogorska wola 5 zlr. — Dobrków 4 zlr. — Brzesko 5 zlr. — Forebą Spytko 12 zlr. — Uszew 12 zlr. — Pilzno 10 zlr. — Szczyrzyc 7 zlr. 50 ct. — Ujanowice 11 zlr. — Gnojnik 9 zlr. — Tymbark 2 zlr. 80 ct. — Borzęcin 23 zlr. 75 ct. — Lipnica wielka 6 zlr. 70 ct. — Pisarzowa 4 zlr. 55 ct. — Słopnice król. 11 zlr. 60 ct. — Nockowa 11 zlr. — Pleśna 8 zlr. 44 ct. — Lubcza 10 zlr. — Siedliska 10 zlr. — Łęki dolne 11 zlr. — Książnice 6 zlr. — Czarnypotok 3 zlr. — Zasów 3 zlr. — Przyszowa 6 zlr. 50 ct. — Łukowica 7 zlr. 80 ct. — Góra św. Jana 9 zlr. — Radłów 18 zlr. 11 ct. — Szywald 4 zlr. — Poremba radlna 4 zlr. 20 ct. — Jasień 3 zlr. 56 ct. — Okulice 8 zlr. 50 ct. — Machowa 5 zlr. — Nowe Rybie 5 zlr. — Tymowa 6 zlr. — Razem = **567 zlr. 31 ct.**

H) Na Bursę św. Kazimierza, w czasie od 1. Września. Najprzew. X. Biskup 30 zlr. — X. infułat Walczyński 10 zlr. — X. podkomorzy Jan Jaworski 5 zlr. X. infułat Leśny 5 zlr.

Z KONSYSTORZA BISKUPIEGO.

W Tarnowie, dnia 21 września 1893.

I G N A C Y
Biskup.

X. Stanisław Walczyński
Wikaryusz generalny, kanclerz.